

Kent Henningson

Utbildningsnämnden 2022-02-02

Dataskyddsombudets granskning av de kommunala skolornas filmer inför skolvalet – fråga om anmälan till Integritetsskyddsmyndigheten

Ärende

Bildningsförvaltningen har, tillsammans med utvecklings- och kommunikationsenheten, tagit fram filmer för de kommunala skolorna inför skolvalet 2022. I filmerna har elever vid skolorna medverkat. Filmerna har publicerats på kommunens hemsida samt kommunens konton på Facebook, Instagram och LinkedIn (sociala medier).

Elevernas medverkan i filmerna är att betrakta som personuppgiftsbehandlingar och då barns personuppgifter är extra skyddsvärda har Dataskyddsombudet (DSO) inlett en granskning av filmerna.

Utbildningsnämnden är personuppgiftsansvarig för de personuppgifter som behandlas inom nämndens ansvarsområde och har att fatta beslut om en personuppgiftsincident ska anmälas till Integritetsskyddsmyndigheten (IMY).

Bildningsförvaltningens förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar att inte anmäla en personuppgiftsincident till Integritetsskyddsmyndigheten, avseende de filmer som publicerats för de kommunala skolorna inför skolvalet 2022.

Bakgrund

Bildningsförvaltningen har inför skolvalet 2022, tillsammans med utvecklings- och kommunikationsenheten, producerat och publicerat filmer om de kommunala skolorna i Danderyds kommun. Syftet med filmerna är informera vårdnadshavare inför det val av skola de ska göra för sina barn. I filmerna förekommer bilder på barn och/eller intervjuer med elever vid skolan. Vissa av filmerna är nyproducerade, andra filmades för ett år sedan.

Några rektorer vid de kommunala skolorna mottog i slutet av januari 2022 skrivelse från DSO om granskning av respektive skolas informationsfilm och uppdrag att besvara ett antal frågor kring rättslig grund för

Kent Henningson

personuppgiftsbehandlingen och framför allt kring elevens deltagande i filmerna och publicering av filmerna på sociala medier. Då informationsfilmerna var en samlad insats från bildningsförvaltningens och utvecklings- och kommunikationsenhetens sida, valde förvaltningen att svara DSO gemensamt för alla skolorna.

Förutom svar på DSOs frågor meddelade bildningsförvaltningen att förvaltningen och utvecklings- och kommunikationsenheten tar DSO:s granskningar på allvar, och att de filmer som låg på sociala medier skulle tas bort direkt. Länk till kommunens hemsida gjordes i stället från sociala medier och under ärendet gång och kommunikation med DSO har filmerna även redigerats, dels genom att elevens medverkan i vissa fall helt tagits bort, dels genom att endast elevens röster hörs.

Bildningsförvaltningens utredning

Rättslig grund för personuppgiftsbehandling

Dataskyddsförordningen (GDPR) kräver att varje behandling av personuppgifter ska ha en *rättslig grund* och vara *nödvändig*. Barns personuppgifter är extra skyddsvärda. Rättsliga grunden *Samtycke* kan inte användas av kommuner när det gäller barns personuppgifter. Rättslig grund *Uppgift av allmänt intresse* bör ha sin grund i lag, förordning eller beslut.

Publicering av filmerna på sociala medier

Oavsett rättslig grund ska barns personuppgifter inte heller publiceras på sociala medier, då den informationen lagras i tredje land.

Personuppgiftsincident

Om de personuppgifter som utbildningsnämnden ansvarar för sprids på felaktigt sätt så att nämnden *förlorar kontrollen* över uppgifterna kan en personuppgiftsincident ha inträffat. En personuppgiftsincident ska inte senare än 72 timmar efter den personuppgiftsansvarige fått vetskap om den, anmälas in till Integritetsskyddsmyndigheten (IMY), såvida det inte är osannolikt att personuppgiftsincidenten medför en risk för fysiska personers rättigheter och friheter. Om anmälan till tillsynsmyndigheten inte görs inom 72 timmar ska det lämnas en motivering till förseningen.

Bildningsförvaltningens yttrande

De informationsfilmer som producerats och publicerats om de kommunala skolorna, inför skolvalet 2022, har *uppgift av allmänt intresse* som rättslig grund. Kommunen har enligt skollagen en uppgift att tillhandahålla skolplatser och att informera om våra skolor till kommunens medborgare.

Barns personuppgifter är extra skyddsvärda och därför har skolorna säkerställt att vårdnadshavare till de barn som medverkat har givit sitt

Kent Henningson

medgivande till detta. Såväl barnen själva som deras vårdnadshavare har fått se filmen och godkänt medverkan.

Publiceringen är nödvändig utifrån att det är viktigt att även elever som går i skolan får informera om vad de tycker om skolan. Blivande elever som ser på filmerna tar lättare till sig vad jämnåriga barn säger än vuxna. Bildningsförvaltningen tar till sig att vi möjligtvis hade vi kunnat minska antalet personuppgifter i filmerna t ex att vi inte hade behövt sätta ut namn på eleverna och har reviderat filmerna utifrån detta.

På grund av pandemiläget kan skolorna inför skolvalet 2022 inte genomföra fysiska öppna hus och det går inte för nya vårdnadshavare att besöka skolorna. Filmerna har publicerats på kommunens hemsida och sociala medier d v s i de kanaler där informationen når våra medborgare.

Bildningsförvaltningen anser att det finns en korrekt rättslig grund för behandlingen av barns personuppgifter i filmerna och att behandlingen varit nödvändig utifrån informationsbehov till vårdnadshavare och blivande elever. Förvaltningen har säkerställt att inga barn medverkar utan barnets och vårdnadshavarens medgivande.

Bildningsförvaltningen bedömer därför inte att publiceringen av filmerna anses som en personuppgiftsincident.

Efter DSO:s tidigare granskning om samtycke som rättslig grund och Schrems II-domen (tredjelandsöverföring), har bildningsförvaltningen påbörjat ett arbete med rättslig grund för bilder/filmer på barn/elever och anvisningar om hur våra verksamheter ska förhålla sig till bilder/filmer på barn och sociala medier. Detta arbete förväntas slutföras under våren 2022.

Dataskyddsombudets (DSO) granskning och rekommendation

Eftersom fler personuppgifter än vad som varit nödvändigt för allmänt intresse (filmer på barn) varit publicerade på kommunens Facebook- och LinkedIn-sida samt kommunens hemsida bedömer DSO att en personuppgiftsincident skett. Personuppgiftsincidenten har varat under tiden personuppgifterna varit publicerade. Min rekommendation är att den personuppgiftsansvarige anmäler personuppgiftsincidenten omgående till Integritetsskyddsmyndigheten. Det har gått mer än 72 timmar sen incidenten upptäcktes

Ekonomiska konsekvenser

IMY kan rikta åtgärder mot den som bryter, eller riskerar att bryta mot reglerna; varning, reprimand, föreläggande eller administrativ sanktionsavgift.

Kent Henningson

Kent Henningson
Bildningsdirektör

Handlingar i ärendet

Tjänsteutlåtande 2022-02-01 Dataskyddsombudets granskning av de kommunala skolornas filmer inför skolvalet – fråga om anmälan till Integritetsskyddsmyndigheten

Dataskyddsombudets granskning av kampanjfilmer för skolverksamheten och rekommendation om personuppgiftsincidentsanmälan till IMY 2022-01-31

Bildningsförvaltningen svar till DSO 2022-01-24 om granskning av skolornas filmer inför skolvalet 2022

Skrivelse om granskning från DSO till Ekebyskolan 2022-01-20

Expedieras
DSO